

Vi tro derfor, at et Beløb af 40,000 Kr. vil findes tilstrækkeligt til at understøtte de unge Mænd og Kvinder, der baade ere begavede og have virkelig Evang til at besøge Folkehøjskolerne. Derimod henstille vi til Overveielse, om ikke i det Mindste en Del af den Sum, som her efter vort Skøn kan spares, vilde kunne faae en nok saa frugtbringende Anvendelse ved at forhøje Kontoerne d. og s. til Lærerunders videre Uddannelse og til Fagskoler for Kvinder, navnlig til at understøtte fattige Kvinder, som ville uddanne sig til Almuelærerinder, og Fagskoler for Kvinder i de større Provindsbyer.

VI. Det lærde Skolevæsen.

I det af Regieringen forelagte Forslag findes under det lærde Skolevæsens 4de Indtægtspost a. Skolekontingenter m. m. tilføjet følgende Anmærkning:

„Som extraordinære Gratistfer kunne optages indtil 20 Disciple, hvis Coner gjøre det ønskeligt, at de erholde Udgang til en højere Uddannelse, men hvis Forældres Formuestilstand ellers vilde ubelufte dem derfra.“

Denne Anmærkning gjenfindes ikke i det fra Folkethinget oversendte Forslag; den er udstrøgen, fordi der ikke foreligger Oplysning om, at de tilstedeværende Midler ere utilstrækkelige til at afhjælpe den stedfindende Evang. Herom synes dog vanskelig at kunne være Tvivl, da Antallet af de bestaaende Stipendier og Fripladser langt fra er stort, medens Skolepengene ere betydelig forhøiede, og Livsforholdenes Dyrthed har forringet Manges Coner til at staffe deres Børn en højere Undervisning, hvorom Nedgangen i de lærde Skolers Indtægt af Skolepenge ogsaa vidner (Ann. til Finantsl. S. 252). Hertil kommer, at siden Skolereformen traadte i Kraft, ere de højere Klasser saa lidet talrigt besøgte, at en Forøgelse af Discipeltallet aabenbart vil være til Skolernes egen Gavn. Nærværende Udvalgs Flertal skal derfor foreslaa den udstrøgne Anmærkning gjenindfat.

Under Indtægternes Konto 8. er fremdeles Beløbet blevet sat fra 800 op til 1,600 Kr., fordi en Leieindtægt forlanges indvundet derved, at Forberedelsesskoler benytte ledige Klasseværelser i de lærde Skolers Bygninger. Da det imidlertid ligger i de lærde Skolers Interesse, baade at Forberedelsesskolerne trives, og at de, forsaavidt Undervisningen tilbøielig besøges af de samme Lærere, ligge i deres umiddelbare Nærhed, synes der ingen Grund at være til af dem at forlange Leie af Værelser, der dog ikke bruges. Naadighed over ledige Lokaler i Skolebygningerne maa desuden naturlig tilkomme Bestyrelsen. Vi foreslaa derfor Beløbet nebfat til Halvdelen.

Om de paa de lærde Skolers Budget Udgift 12. c. til h. opførte Realskoler have vi foranlyttet os.

VIII. Seminariefondet og Seminarierne.

Under den 5te Udgiftspost „Understøttelse til trængende Elever“ læses følgende Anmærkning:

„hvoraf mindst Halvdelen anvendes til Hjælp for dem, der uddanne sig ved private Seminarier til Lærere“,

hvis Mening synes at være, at de, der besøge private Seminarier, bør begunstiges ved Uddelingen af Understøttelser fremfor dem, der besøge Statsseminariene. Da imidlertid disses Elever ved de aarlige Examina vise sig fuldt saa vel underviste som de private Seminariers, vilde en saadan Begunstigelse være en aabenbar Uretfærdighed. Nærværende Udvalgs Flertal foreslaar derfor at ombytte denne Anmærkning med den, der findes i det oprindelige Lovforslag, saalydende:

„som fordeles til Statsseminariene og de private Seminarier i Forhold til Dimittantallet for de sidste 5 Aar for hvert af de to Slags Seminarier.“

ad § 22.

Ved Skrivelse af 16de Oktober 1876 har Krigsministeren meddelt Folkethingets Finantsudvalg, at noget Mandskab af Feltartilleriet, nemlig Aargangene 1874 og 75, vil blive indkaldt i Mai og Juni Maaned, hver Aargang i 21 Dage, for at øves i Brugen af det nye Bagladeflyts, 3 Alt skal indkaldes 458 Mand, hvilket vil medføre en Beføjning af 7,700 Kr. Folkethingets udvalgets Flertal finder, at dette burde været „antydnet“, da Lovforslaget om Anstæffelsen af det nye Flyts forhandlede, og modsætter sig vel ikke Forslaget, „om det end ikke kan anses for nødvendigt“,